

בס"ר

רבנו נחמן מברסלב

ויהי קרא

נִּיְנָה נְחֵמָה נְחֵמָה נְחֵמָה מְאוֹמָן

רבנו נחמן מברסלב פירושים על פרשת "ויקרא"

ויקרא אל משה (ויקרא א, א')

וזה בחינת ויקרא אל משה ה' הוא דכתיב שמע ישראל וכו' (מאמר מרדכי - פרשת ויקרא) כי זה המקרא נאמר אחר גמר הקמת המשכן המבאר בכל הסדרים הקודמים בספר שמות עד שמסים ובבא משה אל אהל מועד וישמע את הקול וכו' ואחר-כך מתחיל ויקרא אל משה וידבר ה' אליו. ויקרא הוא לשון סתום ונעלם כי לא נאמר כלל מי קרא אותו כי מרמוז על ההוא טמיר ונעלם שהוא למעלה מכל השמות שממש קרא אותו ואחר-כך וידבר ה' אליו כי אחר-כך נתלבש בחינת שמותיו הקדושים ודבר עמו. וזה בחינת אלף ועירא דויקרא שמרמוז על אלף אורות שנעלמו ממנו על-ידי חטא העגל שמתחזרים לו בכל שבת שזהו בחינת ישמח משה וכו' כמובא הינו כי אחר החטא נעלמו ממנו כמה אורות על-כן אי אפשר לקבל האור כי אם דרך כמה בחינות שזהו בחינת ויקרא אל משה ואחר-כך וידבר ה' אליו כי צריך להקדים הקריאה להדבור כמו שאמרו רבותינו ז"ל לכל דברות וכו' כי אי אפשר לקבל האור בפעם אחד רק צריך להקדים הקריאה ולהלביש ולמעט האור עד שיקבל הדבור.

וזהו ה' הוא דכתיב שמע ישראל וכו' הינו כי בשרצה משה לגלות לישראל יחודו ואחדותו יתברך התחיל מקדם בתבות שמע ישראל ואחר-כך אמר ה' אלקיניו ה' אחד ולא אמר תקף ה' אלקיניו וכו' בזה הורה שאי אפשר להכלל באחדותו יתברך כי אם על-ידי בחינת שמיעה בחינת שמע ישראל דהינו שצריכין לשמע ולדבק עצמו היטב אליו יתברך ולבטל עצמו לגמרי ואז יכול להמשיך על עצמו אחדותו ויחודו יתברך וזהו שמע ישראל שמע דיקא בחינת דבקות ובטול אל האין סוף ועל-ידי זה יהיה נמשך עליה אמונת אחדותו יתברך בחינת ה' אלקיניו ה' אחד...

ועתה מובן ומקשר היטב דברי הפליאה הנ"ל שמקשר פסוק שמע ישראל לפסוק ויקרא אל משה כי הם בחינה אחת ממש כי ויקרא אל משה ואחר-כך וידבר ה' אליו שזהו מחמת שצריכין לקבל האור דרך כמה מדרגות והתלבשות מנשמע לנעשה

וזהו בעצמו בחינת שמע ישראל וכו' שצריכין מקדם לשמע ולהכין עצמנו היטב ולבטל ולדבק עצמנו אל אור האין סוף ועל-ידי זה נמשך עלינו אמונת אחדותו יתברך בשלמות... (לקוטי הלכות - הלכות מעקה ושמירת נפש ד' - אות ז')

ויקרא אל משה (ויקרא א, א')

... דע, שיש בכל דור ודור רועה, והוא בחינת משה, שהוא רעיא מהימנא, וזה הרועה הוא עושה משכן. ודע, שתינוקות של-בית-רבן מקבלים הכל פיהם שאין בו חטא (שבת קיט:): מזה המשכן, ועל-כן התינוק בשמתחיל לקרות ולהכנס בתורה, הוא מתחיל מן ויקרא אל משה (ויקרא א, א') (מדרש רבא, צו פ' ז'), שהוא אלף ועירא [קטן], כי ויקרא מדבר מגמר הקמת המשכן, שאז קראו השם יתברך והתחיל לדבר עמו מהמשכן, ועל-כן משם מתחילין התינוקות, כי משם מקבלין הכל פיהם כנ"ל, ומשם מתחילין לקרות ולהכנס לתוך התורה... (לקוטי מוהר"ן א' - סימן רפ"ב)

ויקרא אל משה (ויקרא א, א')

על-ידי הצדיק שדן את הכל לכף זכות, ומוצא נקודות טובות בכל אחד מישראל אפלו בהגרועים מאד וכו', ומכנים זה הדרך בישראל שכל אחד ימצא בעצמו ובחבריו נקודות טובות וכו', כדי שעל-ידי זה יכנסו הכל בכף זכות ויחזרו לה' יתברך, שכל זה הוא מלאכת המשכן, כי זה הצדיק בונה משכן שממש מקבלין התינוקות הכל פיהם שאין בו חטא, שזהו בחינת אלף ועירא דויקרא, כמבאר בהתורה 'אומרה' (לקוטי מוהר"ן א, סימן רפ"ב) במקומו, עין שם. ולמוד זכות הזה הוא בבחינת "אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להגיד לאדם ישרו וכו'", דהינו אפלו אם אין מוצאין בו כי אם זכות אחד מני אלף, ואפלו אם יש באותו המצוה והזכות עצמו רבו פסלת, ואין בו כי אם איזה נקדה טובה אחד מאלף באותו זכות עצמו. וכמו שדרשו רבותינו ז"ל אפלו אם באותו המלאך עצמו תשע

מאות תשעים ותשעה חלקים לחובה ואחד לזכות, נצול גם-כן, הינו כנ"ל. שגם המצוה והזכות שמוצאין בעצמו או בחברו, אפלו אם הוא רק אחד מאלף, וגם אותו הזכות בעצמו מלא פסלת ופניות וכו', ואין בו כי אם חלק אחד מאלף איזה נקדה טובה, על-ידי זה גם-כן יוצאין מכף חובה ונכנסין לכף זכות והוזרין אליו יתברך, ואז נתהפך הכל לזכות, וזוכין לאלף אורות, שהם בחינת תוספות שבת, כמובא בכונות ישמח משה. וזהו בעצמו בחינת אל"ף זעירא דויקרא כשקראו למשה אחר הקמת המשכן, כי מבאר שם בכונות, שעל-ידי חטא העגל נלקחו ממושה אלף אורות וכו', וזה סוד אל"ף זעירא דויקרא, ושבת חוזר ומקבלם בסוד תוספות שבת, ואז מחזיר לישראל הפתרים שלהם שהם העדיים שהתנצלו מהם, ומשה קבלם תחלה להשלים הסרנו, ועכשו חוזר ונותנם לישראל בעין יפה. ומאלו הפתרים יורשים ישראל תוספות שבת בכל ערב שבת, עין שם:

וכל זה על-פי הנ"ל, כי משה שהוא הצדיק האמת, על-ידי הזכות שמלמד על ישראל ומוצא בהם נקודות טובות אפלו אם הם חוטאים מאד כמו במעשה העגל, רחמנא לצלן, שכולל עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אף-על-פי-כן הוא מוסר נפשו עליהם, עד שמוצא בהם זכות ומחזירם לה' יתברך, ועל-ידי זה נבנה המשכן כנ"ל, ואז קוראו מהמשכן בבחינת אל"ף זעירא דויקרא. לרמוז לו שילך בדרך זה, שאפלו כשישראל חוטאים מאד חס ושלום, אף-על-פי-כן יראה למצא בהם זכות אפלו אחד מני אלף, שזהו בחינת אל"ף זעירא דויקרא, שנקטנה האל"ף מחמת שנפלו ממנו האלף אורות בעון ישראל. והראה לו הקדוש-ברוך-הוא למשה, שמשם דיקא, מבחינת האל"ף זעירא, הינו מבחינת הזכות והטוב אחד מני אלף שמצא בישראל והכניסם לכף זכות, שם דיקא הוא קורא אותו מהמשכן, כי זה עקר בחינת מלאכת המשכן כנ"ל. ועקר העבודה והמלאכה הנפלאה הזאת, שהוא בחינת מלאכת המשכן, עקרו נמשך משבת, כי כל קדשת מלאכת המשכן נמשך משבת, כמו שכתוב במקום אחר (בהתורה "בראשית" סימן סז בלקומי תנינא), הינו כי בשבת מחזירין למשה האלף אורות שלהם שהם הפתרים וכו', שכל זה הוא תוספות שבת כנ"ל, הינו על-פי דברינו הנ"ל, שעקר דרך הקדש של אומרה הנ"ל מאיר בשבת קדש כנ"ל, ואז חוזרים כל האלף אורות להצדיק, בחינת משה, והוא מחזיר להם האלף אורות שלהם וכו', שכל זה נמשך על-ידי שאז מתגלה ומאיר רק הטוב שבישראל והרע נופל ונתבטל, ונמשך ומאיר

בשלמות הדרך של אומרה לאלקי בעודי הנ"ל, שזהו בחינת תוספות שבת, שזהו בחינת האלף אורות הנ"ל שחוזרים ומאירים על כל אחד מישראל בסוד תוספות שבת. נמצא, שהדרך של אומרה הנ"ל הוא בחינת אל"ף כנ"ל. (לקומי הלכות - הלכות ערובי תחומין ו', אות ו')

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' (ויקרא א', ב')

אלו הרוצים להיות אנשים בשרים ולכנס בעבודת ה' ואזי יש להם בלבולים גדולים ומניעות גדולות ואינם יכולים לתת עצה לנפשם איך לעשות מחמת גדל הבלבולים והמניעות שיש להם וכל מה שרוצים לעשות בעבודת ה' קשה להם לעשות כראוי. דע שזה בעצמו שהם מתניעים ולהוטים לעשות איזה עבודה או לקדש עצמו באיזה קדשה אף-על-פי שאינם יכולים לגמר כראוי, זה בעצמו שהם מתניעים ולהוטים אחר זה הוא בחינת קרבנות בבחינת כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה (תהלים מ"ד, כ"ג), ואיתא בתקונים (מדרש הנעלם פרשת חיי שרה קכ"ד): שזה בחינת תפלה שהיא בחינת קרבנות. הינו כשרוצים להתפלל ואין מניחין אותו ומבלבלין אותו בכמה מיני בלבולים והוא צריך לכמה יגיעות בשעת התפלה. ואזי אפלו אם אינו זוכה להתפלל כראוי, אף-על-פי-כן היגיעה בעצמה שמיגע עצמו בכל כחו ומוסר נפשו להתפלל כראוי זה בעצמו הוא בחינת קרבנות בחינת כי עליך הורגנו וכו' וכמו כן בכל העבודות והקדשות שאדם רוצה לקדש עצמו אף-על-פי שאינו זוכה חס ושלום לקדש עצמו כראוי. אף-על-פי-כן היגיעה בעצמה והיסורין והבלבולים שיש לו מזה מחמת שרוצה והפיץ לקדש עצמו רק שאין מניחין אותו. זה בעצמו הוא בחינת קרבנות בחינת כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה. על-כן על האדם לעשות את שלו תמיד, ליגע עצמו בעבודת ה' בכל מה שיוכל. ואת כל אשר תמצא ידך לעשות עשה, אף-על-פי שקשה עליו מאד ונדמה לו שאין מניחין אותו כלל ומרחיקין אותו מאד מאד ואינו זוכה לעשות כראוי שום דבר שבקדשה וכו'. אף-על-פי-כן עליו לעשות מה שיוכל וה' הטוב בעיניו יעשה. (שיחות הר"ן - סימן י"ב)

קרבן לה' (ויקרא א', ב')

בתחלת התפלה, אומרים קרבנות וקטרת, זה בחינת שבירת ובטול העבודה זרה של תאות ממוז על-ידי הצדקה (כמובא בלקומי מוהר"ן א', י"ג) שהוא רוח

כבודו, וזה בעצמו תקונו, כי חוזר ושב אל הכבוד העליון, שהוא בחינת "איה"... וזהו בחינת עולה, בחינת (בראשית כב): ו"איה" השה לעולה; שבחינת "איה" היא בחינת ששה לעולה, לתקן ולכפר הרהור הלב, שבא ממקומות המטנפים כנ"ל, כי על-ידי בחינות "איה" נתתקן ועולה משם כנ"ל. וזה בחינת תשובה, כי זה עקר התשובה, כשאדם מבקש ומחפש אחר כבודו יתברך, ורואה בעצמו שרחוק מכבודו יתברך, ומתגעגע ושואל ומצטער "איה" מקום כבודו, וזהו בעצמו תשובתו ותקונו כנ"ל, והבן היטב. (לקוטי מוהר"ן ב' – סימן י"ב, עיין שם)

ונפש כי תקריב קרבן מנחה (ויקרא ב', א')

וכמו שפרש רש"י (ע"פ מנחות קד:): לא נאמר נפש אלא במנחה, מי דרבו להקריב מנחה, עני, מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו. נפש' זה בחינת רצון והשתוקקות חזק במסירת נפש. כי כל הקרבנות של בהמות ועופות שפומכין עליהם ושוחטין אותם וכו' זה בחינת זביחת היצר כמובא, אבל המנחה אין בה שחיטה, והיא בחינת קרבן עני, אין עני אלא מן הדעת (נגדרים מא.), הינו מי שהוא עני במעשים טובים ואין בו דעת לזבח את יצרו לגמרי ואף-על-פי-כן הוא רוצה להקריב קרבן לה' נתנה לו התורה עצה שיקריב את נפשו הינו רצונו, שזהו בחינת קרבן מנחה שנאמר בה נפש שהיא קרבן עני שאין בה שום שחיטה ואף-על-פי-כן היא יקרה מאד בעיני ה' יתברך מאחר שרצונו חזק כל כך לה' יתברך עד שגם הוא בעניונו הגדולה אינו מונע את עצמו מלהקריב קרבן לה', דהינו בחינת קרבן מנחה שהוא בחינת נפש בחינת רצון. (לקוטי הלכות – הלכות ברכת הריח ה' – אות ח')

ונפש כי תקריב קרבן מנחה (ויקרא ב', א')

עקר התשובה היא בחינת קרבן מנחה, בחינת קרבן עני בחינת תפלה לעני, דהינו שיבטל נאותו לגמרי וידע שפלותו באמת. וכל ידיעת והרגישת שפלותו וקטנותו, ופגמיו המרבים לא יהיה לרעה חסד ושלום, הינו שלא יתרחק על-ידי זה ביותר, רק יבטח בחסדי ה' שיש תקוה גם אליו, שיכולין לזכות להתקרב להשם יתברך מכל מקום שהוא, על-ידי בחינת קרבן עני, שהוא אף על פי שאינו יכול להביא פר ואיל וכבש וכו', אף על פי כן מצא לו הקדוש ברוך הוא תקנה, שיביא עשירית האיפה קמח והיא חביבה מאד בעיני השם יתברך, ונאמר בה ריח ניחח, ומעלה עליו הפתוב כאלו נפשו הוא מקריב.

נדיבה, כי הקרבנות הם בחינת צדקה, כי הם בחינת רוח נדיבה, כי הם נדבת לב כמו שפלה בפסוק קרבנות וצדקה, כמו שכתוב: מוצא שפתיך תשמר ועשית כאשר נדרת וכו' אשר דברת בפיך, זו צדקה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ועל-ידי זה מבטלין העבודה וזה שהוא תאות ממון שהוא בחינת חרון-אף ודינים, כי קרבנות הם תקון עולם העשיה ששם עקר אחיזת העבודה וזה ודינים, כמובא בפונות (ועין בדברינו מזה במקום אחר בהלכות תפלה הלכה ד'). ועל-כן באמת צריכין לתן צדקה קדם התפלה כדי לשבר תאות ממון לבטל החרון-אף ודינים הנאחזים בעשיה, כי כל העסקים והמשא ומתן והמלאכות שעושין הם בחינת עשיה ומחמת ששם עקר אחיזת העבודה וזה והקלפות על-כן צריכין להתחזק ולהתגבר מאד שלא יפל לתאות ממון חס ושלום. והעקר הוא על-ידי צדקה שעל-ידי זה משברין תאות ממון כנ"ל, שזהו בחינת קרבנות, שהם בחינת צדקה, שהם בחינת תקון העשיה. (לקוטי הלכות – הלכות אבידה ומציאה ג' – אות ג')

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה (ויקרא א', ב')

עקר בונת כלל כל הקרבנות כדי להעלות הנפש מחי למדבר מבהמה לאדם, ועל-כן כשאדם חוטא ונמשך אחר תאוות הגוף על-כן צריך להביא קרבן בהמה שעל-ידי זה חוזר ומכניע בחינת בהמה בחינת גוף ומעלה הנפש לבחינת אדם בבחינת (ויקרא א) אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם, כי על-ידי הקרבן עולה מבהמה לאדם... (לקוטי הלכות – הלכות חדש ג' – אות ד')

אם עולה קרבנו (ויקרא א', ג')

וזה בחינת קרבן עולה, שמכפר על הרהור הלב, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מ"ר ויקרא פ"ז), כמו שכתוב: והעולה על רוחכם וגו' – שעולה מכפר הרהור. כי יש בחינת (תהלים לח): לבי סחרחר; כי יש קלפה, שהיא מעקמת ומסבכת הלב בעקומים וסבובים ובלבולים הרבה, והיא בחינת קלפת נגה, ועל-כן נקרא סחרחר, תרגום של סביב: סחור סחור, בחינת (יחזקאל א): ונגה לו סביב, כי היא בחינת תרגום, כמובא (ע' בליקוטי א' סי' יט), ועל-כן כתיב בלשון תרגום. וכשאדם נופל לשם, שזה בחינת מקומות המטנפים, ואזי מבקש וצועק "איה" מקום

שבת שלום

"אין צדקה נחשבת

כמו צדקת הדפוס"

[רבי נתן]

בכל סניפי הדואר,

חשבון מס' 7-2255-89

לאחינו כל בית ישראל

הוצאת חומשים

עם פירוש

הלקוטי הלכות

במחיר הקרן

125 ₪ לסט (5 כרכים)

פרטים והזמנה

054-8429006 (מאיר)

ובזה רמז לנו השם יתברך שרחמי לא כלים לעולם, שאפלו אם אין האדם יכול לשוב בתשובה כראוי לו לפי מעשיו, כמו בעלי תשובה הקדמונים שהתענו וסגפו את עצמם הרבה, אף על פי כן חלילה למנע מחמת זה מתשובה, כי גם נקדה אחת של תשובה יקר מאד בעיני ה', כי היא בחינת קרבן עני ודל, שיקר מאד בעיני השם יתברך. ועקר הקרבן עתה הוא תפלה, שזה עקר התשובה, כמו שנאמר: קחו עמכם דברים ושובו וכו', וכמאמר רבותינו ז"ל איני מבקש מכם אלא דברים. ועקר חשיבות התפלה אצל השם יתברך היא גם כן תפלת עני כמבאר בזהר הקדוש, כי בשאדם מרגיש עניותו ושפלותו בגשמיות וברוחניות, ושופך שיחו לפני השם יתברך בבחינת תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפך שיחו, שישפך שיחו לפני השם יתברך כמו השופך מים, אפלו אם נדמה לו שהוא בלי שכל ובלי בונה הראוי, אף על פי כן את כל אשר עם לבבו ישפך שיחו לפני השם יתברך, בבחינת שפכי כמים לבך פני ה', זה יקר מאד בעיני השם יתברך, ועל ידי זה יזכה לשוב ולהתקרב אליו יתברך, כי לא בזה ולא שקץ ענות עני וכו', מכלל שראוי לבזותו. אף רחמי יתברך רבים מאד ואינו מבזהו. והכלל שבזה תלוי עקר תקון התשובה לכלי ליאש את עצמו אפלו בדלי דלות, רק אף על פי כן יתגבר את עצמו בכל מה שיוכל, שזה בחינת קרבן עני. ועצם החסד הזה מתגלה בכל דור ודור, על ידי הצדיקים הגדולים שממשיכין בחינת התנוצצות משיח, שעושה עצמו תמיד עני ואביון, בחינת עני ורוכב על החמור, והוא עוסק לתקן ולהושיע לכל העניים בבחינת יחוס על דל ואביון וכו'. ובאמת אי אפשר לגלות בפירוש כלל עד היכן רחמי ורבוי סליחתו מגיע, רק כל אחד צריך להבין מעצמו שיחוס על עצמו תמיד, ואל יתאש מן הרחמים לעולם, ואפלו אם תפלת העני הזה שבא בדלי דלות ושפלות ורבוי פגמים כל-כך, וגם מעט התפלה הזאת בעצמה גם-כן אינה בשלימות, ומערכת בפסלת ובמחשבות מקלקלות הרבה, שבודאי אינה ראויה לעלות חסדו שלום, אף על פי כן רבים רחמי יתברך כל-כך, עד שאפלו איך שהוא הקדוש ברוך הוא מרחם עליו ומקבלה, מאחר שמרגיש עניותו ומתגבר להתפלל ולשית איך שהוא יכול, מתוך מרירות דמרירות עניותו ודלותו. ולא עוד אלא שתפלה זאת מגיע תקונה דיקא עד אין קץ מסוף העולם ועד סופו. וכל זה מרמז בדברי רבותינו ז"ל, שהפליגו כל-כך במעלת קרבן העני, כמבאר הכל בפנים. (לקוטי הלכות - הלכות תפלת המנחה ז' - אותיות מ מא מב מד לפי אוצר היראה - תשובה, י"ט)